

יוסף דבורקין

"תערוכות ת"א" / הארץ / 19.2.65 / גלריה 220 / תל-אביב

תערוכתו של יוסף דבורקין מורכבת מציורים בטכניקות האקוורל והגואש וממספר מוצגי קרמיקה, בחלקם פסלונים ובחלקם מעין אריחים שנועדו לקישוט קיר. האקוורלים נעשו בטכניקה של הנחת כתמים חופשית כלשאחריה מודגשים בציור האספקטים דמויי הנוף. התוצאה היא ציורים דמויי נוף הקרובים ברוחם לציוריו של אבניאל. במוצלחים שבציורים אלה, כגון "מונט־פורט", מצליח הצייר להגיע לרגישות נאה למדי - גם אם חסרה גוון אישי. לא ברבים מהציורים מצליח דבורקין להגיע לרמה של הציור המוזכר לעיל. תוך ניסיון, הראוי לשבח כשלעצמו, להגיע לפשטות ושימוש חסכוני באמצעים, מוותר דבורקין על רוב האפשרויות המיוחדות של האקוורל, היינו, על ניצול שקיפותו

363

יואב בראל, בין פיכחון לתמימות: על האמנות הפלסטית בשנות ה-60 בתל אביב, מוזיאון תל אביב לאמנות, 2004

המיוחדת של מדיום זה, לשם בניית ציור רב־שכבתי המגביר את תחושת המרחב וההשתברות של הצבע. שימוש חסכוני יותר, חד־שכבתי, הוא אפשרי כפי שאפשר להיווכח מציוריהם של אמני המזרח הרחוק או האקוורלים הנפלאים של אלברכט דירר, אך התביעות של ציור כזה הן מעבר לכוחו של דבורקין.

פסלוני הקרמיקה המוצגים בתערוכה מעידים על נטייה לאורנמנטיקה תלת־מימדית, ליניארית ומתפתלת, אך רחוקים הם מאוד מפתרון פיסולי של ממש. הצורות אינן מדויקות מבחינת הגיון הפנימי־צורני וכל גישת הצביעה נובעת מתפיסה של זיגוג "על פני שטח", זיגוג שהוא דו־מימדי וציורי במהותו ואין לו דבר עם פיסול.

קישוטי הקיר הקטנים עשויים לפי מיטב המסורת של האפקט החיצוני שאת חוסר משמעותו נהוג לכנות בשפה יפה בשם "מעניין". אריחים קטנים אלה עמוסים לעיפה בזיגוג עבה של זכוכית, אפקטים צבעוניים וחומריות גדושה. נראה כאילו מנסה דבורקין לדחוס במשטח קטן אחד את כל האפקטים האסתטיים בהם נתקל בעת ניסויי הקרמיקה. דחיסות זאת גורעת אף מהאספקט הדקורטיבי, שהוא האספקט היחידי בדוגמאות אלה.